

PLECITÝ, V. a kol.

Úvod do studia občanského práva. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, ISBN 978-80-7552-703-5 (brož.), ISBN 978-80-7552-704-2 (e-pub)

V současné době, kdy po přijetí a nabytí účinnosti komplexní rekonstrukce soukromého práva se stále nedostává solidních učebnic ani učebních pomůcek pro výuku českého občanského práva, je významným krokem vstříc potřebám didaktického zvládnutí této disciplíny počin kolektivu autorů z katedry soukromoprávních disciplín Policejní akademie České republiky v Praze, kteří předkládají čtenářské obci přehlednou základní studijní pomůcku k předmětu Základy občanského práva, která bude, jak sami uvádějí v úvodu, „současně využita ve výuce dalších předmětů, zejména Rodinného práva a Základů obchodního práva“. Po přečtení rukopisu „studijní pomůcky“ lze důvodně předpokládat, že bude využitelná nejen ve výuce na Policejní akademii, nýbrž i ve výuce občanského práva na jiných vysokých školách včetně právnických fakult.

Publikace není „všezahrnující“: autorský kolektiv se výslovně zaměřil pouze na základní obrysy soukromoprávní úpravy, na zvládnutí nové terminologie a institutů zaváděných občanským zákoníkem, jakož i k objasnění názorů autorů rekonstrukce na novou právní úpravu soukromoprávních vztahů. Vzhledem k situaci, v níž bylo dílo vytvořeno, je logické že základním zdrojem poznání občanského práva se pro autory stal občanský zákoník. Jde tedy svým konceptem o dílo výrazně pozitivisticky koncipované, opírající se i systematicky o uspořádání občanského zákoníku. Tím lze odůvodnit i zařazení rodinné právní úpravy do rámce publikace a rovněž ten segment obchodního práva, který má svou oporu v textu občanského zákoníku. Souhlasím s řešením autorů, kteří přizpůsobili strukturu učebnice nové systematické občanského zákoníku a tím usnadnili orientaci studentů i dalších skupin čtenářů v nové legislativní úpravě a současně v „tradičním“ systému soukromého práva jako pedagogické i vědecké disciplíny.

Rovněž dominantní zdroje, z nichž autoři vycházeli, jsou legislativní: text občanského zákoníku a důvodová zpráva. K tomu připojují výběrově zdroje další: judikaturu, zejména aktuálně použitelnou starší, závěry nejvýznamnějších komentářů k občanskému zákoníku, případně v malé míře zdroje další. Oceňuji, že autoři zůstali při vlastním kritickém hodnocení otevřených či sporných otázek současného občanského práva rezervovaní: aniž by se jim vyhýbali, omezují rozbor těchto míst na minimum. Čtenář dostane ohledně takových sporných míst právní regulace a jejího výkladu základní informaci, neutápí se však v názorové pluralitě a nejsou mu vnucována „jediná správná“ řešení.

Po přečtení jsem získal pocit, že se autorům zdařilo zvolit vyvážené řešení: Poskytují čtenáři základní, přitom však poměrně komplexní a vhodně uspořádané seznámení s českým občanským právem, aniž by jej zatěžovali detaily, doktrinárními otázkami a dalšími výklady, pro tento účel ne zcela nezbytné. Otázkou je, zda při uvedené určité redukci výkladu nebylo možné dát čtenáři praktickou pomůcku k prohloubení a dotažení poznatků z textu v podobě početnějších odkazů na podrobnější zdroje. To je ovšem úvaha, směřující k širší využitelnosti publikace tam, kde je třeba mít k dispozici komplexní existující prameny občanského práva, např. při studiu na právnických fakultách.

V práci jsou dosud některé překlepy a podobné drobné chyby, které budou nepochybně odstraněny při jazykové korektuře.

Je nepochybné, že s některými odbornými závěry autorů bych nemusel, podobně jako zřejmě někteří další civilisté, vždy souhlasit; vzhledem k umírněnému zařazení sporných míst do textu a solidnímu přístupu autorů k jejich prezentaci taková místa považuji za prostor pro autorskou licenci a respektuji je (např. právní povaha právnické osoby a její struktury).

V Brně dne 14. 1. 2018

prof. JUDr. Jan Hurdík, DrSc.